

Подкрепата за личностно развитие, отговор на предизвикателствата за обхвата на децата

Пазарджик, 9 февруари

www.priobshiti.se

Цел на представянето

Да представи концепцията за личностното развитие, като възможен отговор на трудностите в обхвата на децата в училищното образование;

Да представи изводите от проучване за приобщаващото образование за деца с увреждания и общините.

Личностно развитие

Устойчивост на личността

Сигурност

Общност

Подкрепата за личностно развитие

- Подкрепата осигурява подходяща физическа, психологична и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата и учениците. (ЗПУО)
- Подкрепата стартира в училището, но се реализира в сътрудничество между отделните сфери – социална, здравна, образователна, преди всичко на местно ниво.

Защо подкрепа за личностно развитие

- 40% от децата в България са в риск от бедност (Eurostat 2016).
- Неравнопоставеността в областта на образованието се проявява от ранна възраст, твърде малко деца в неравностойно положение посещават ясли, детски градини (СБ).
- Социално-икономическата среда има силно влияние върху образователните резултати на учениците в България. Училището не успява да компенсира неравенствата (PISA 2015).

Подкрепата за личностно развитие

- Отвътре – навън:
 - Училищна политика за подкрепа за личностно развитие
 - Специалисти в училище
 - Координация и комуникация
 - Превенция на обучителните трудности
 - Оценка на образователните потребности
 - Планове за подкрепа
 - Сътрудничество и връзка с родителите
 - Закрила за детето
- Отвън – навътре:
 - Законодателство и нормативна рамка
 - Ресурси в общността
 - Междуинституционално сътрудничество

по А. Маринова

Проучване - правото на образование за деца с увреждания в приобщаваща среда и ролята на общините

Цели:

Да привлече вниманието на местната администрация към приобщаващото образование и към това как то може да бъде подкрепено в условията на ограничени ресурси на местно ниво.

Да предостави външна гледна точка в подкрепа на общинските администрации в предстоящото планиране и организиране на подкрепата за личностно развитие за децата с увреждания.

Задача:

Преглед на политиките и практиките на местно ниво по отношение на достъпа до образование за децата с увреждания.

Проучване - методи

Преглед на съществуващото законодателство, стратегии и политики на национално, регионално и местно ниво.

Качествено проучване сред дванадесет общини, избрани по критерии големина, географско местоположение , регионална принадлежност. Със социологическа агенция Глобал Метрикс.

Количествено проучване с онлайн анкети до всички общини в страната, участвали в анкетата - 148 общини. Със социологическа агенция Глобал Метрикс.

Защо местната власт участва в образованието

- Знанията и ценностите на дадена общност се предават по-лесно, тогава когато общността, част от която са и нейните институции, участва в живота на училището, Бенсон (1996).
- Участието на децата с увреждания в училище е условие за независимост в живота им на възрастни. Приобщаването в училище е гаранция за тяхното социално приобщаване в общността.
- Общността е пресечната точка на човешкото функциониране и на възможностите на средата, в която човек участва.

Образователни политики на местно ниво

Координация и взаимодействие на местно ниво

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

Общините познават конкретните очаквания на местните общности за подкрепа при предоставяне на образователни услуги и най-добре могат да отговорят на тези нужди.

Възможностите за влияние на местната власт в процеса на взимане на решение относно образователните политики са ограничени. Общините действат основно като разпределител на финансов ресурс. Местните администрации (30%) имат нагласата да получат повече правомощия в определянето на образователни политики на местно ниво.

На фона на липсата на възможности за влияние върху политиките и практиките в образователната сфера стои водещата роля на общините при формирането и реализирането на политики в социалната сфера.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

Въпреки споделените практики на взаимодействие между образователната и социалната сфера на местно ниво при подкрепата на децата със специални образователни потребности, проблем е липсата на координация между секторните политики в образователната сфера, социалната сфера и сферата на здравеопазването и нормативната база на национално ниво.

Най-добра е координацията на общинската администрация с институциите, които имат най-големи правомощия в образованието и социалната работа – училище, РУО, ОЗД, ДСП. По-слабо е сътрудничеството със здравните услуги и с досегашните Ресурсни центрове; най-слабо, с родителски организации и НПО.

Високата мобилност на децата с увреждания с цел използването на социални или образователни услуги в областния център или съседна община (50%-70%) поставя въпроса за ресурсната осигуреност и налага координацията на регионално ниво при оценка на нуждите и на наличието на услуги, и планирането на нови услуги.

Трябва ли общините да имат по-големи правомощия за определяне на образователните политики на местно ниво? (само общините, участвали в анкетата)

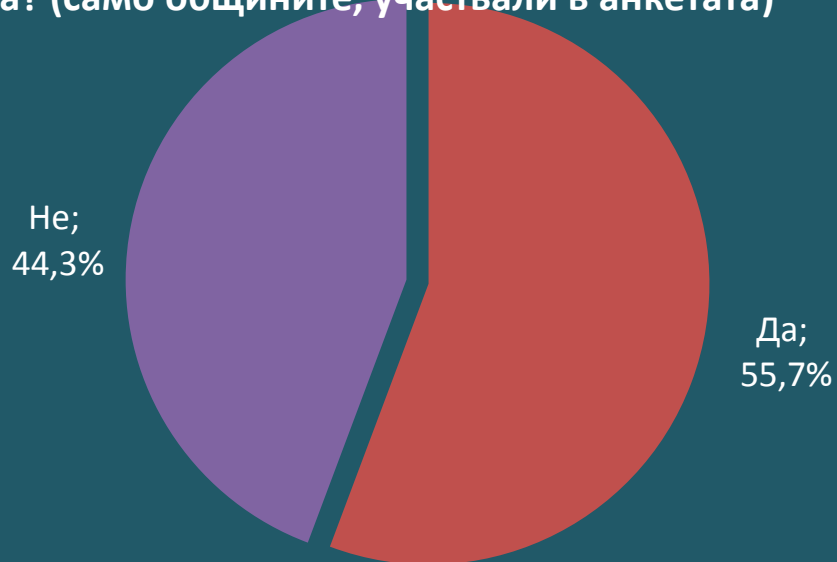

Оценки за координацията между общините и останалите институции на местно ниво

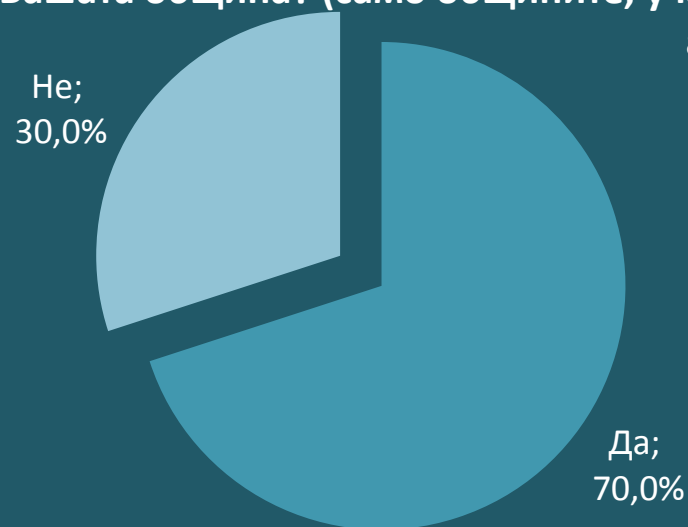
(средни оценки по скала от 1 до 5, където 1 е много слаба, а 5 - много добра) (само общините, участвали в анкетата)

Жители на Вашата община ползват ли образователни или социални услуги в съседна община? (само общините, участвали в анкетата)

Жители на съседни общини ползват ли образователни или социални услуги във Вашата община? (само общините, участвали в анкетата)

Подкрепа и осигуряване на образованието за деца със специални образователни потребности

Основни изводи

Сериозно притеснение за местната администрация е недостигът на финансови ресурси, в по-малка степен се посочва липсата на специалисти. Малките общини посочват в пъти по-голяма липса на финансови, материални и човешки ресурси.

Средни общини не успяват да планират и реализират допълнителни услуги, докато малки администрации по-добре артикулират нуждите на населението си и ги осигуряват.

50% от общините имат програмни документи, които засягат образованието на деца със СОП. 30% от общините смятат, че успяват да създадат благоприятна среда за децата с увреждания. Едва 20% отговарят, че правят детайлна оценка на потребностите на детето.

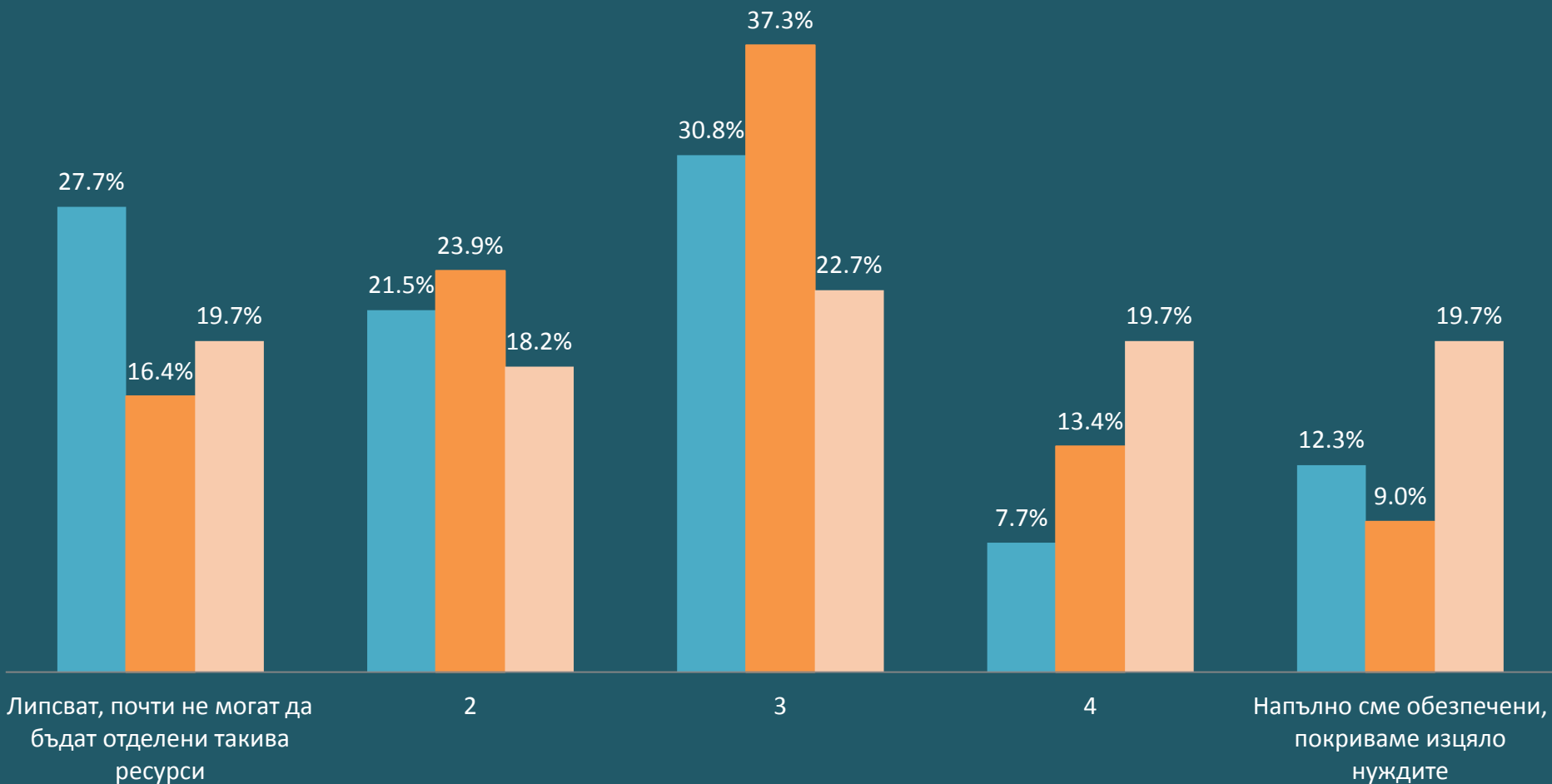
Основни изводи

60% от общините имат възможност да отговорят на потребности за образователна подкрепа на децата с увреждания, без те да са планирани. В някои случаи се прави избор въз основа на броя ползватели, а не въз основа на спазване на основни права.

Във взаимоотношенията си с общинската власт, училището възприема себе си като оставено да се справя само.

Оценка за ресурсите, с които общината разполага на своята територия за обучение на деца със специални образователни потребности в обща класна стая (само общините, участвали в анкетата)

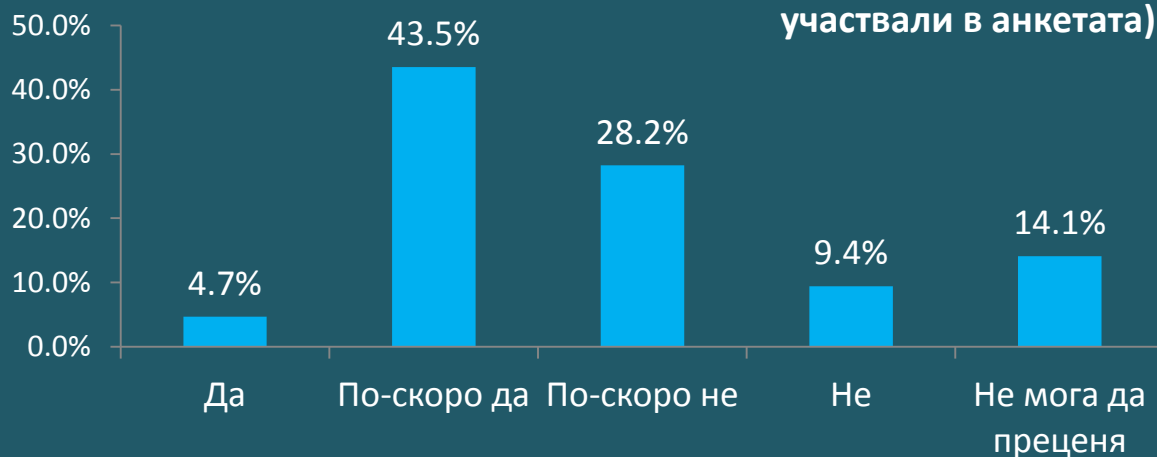
■ Финансови ресурси ■ Материални и технически ресурси ■ Човешки ресурси (специалисти, педагози, ресурсни учители)

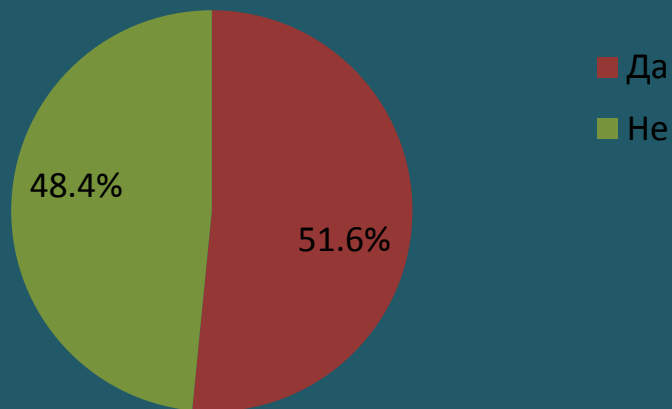
Има ли капацитет общинската администрация да поеме повече отговорност за образователната подкрепа на деца със СОП? (само общините, участвали в анкетата)

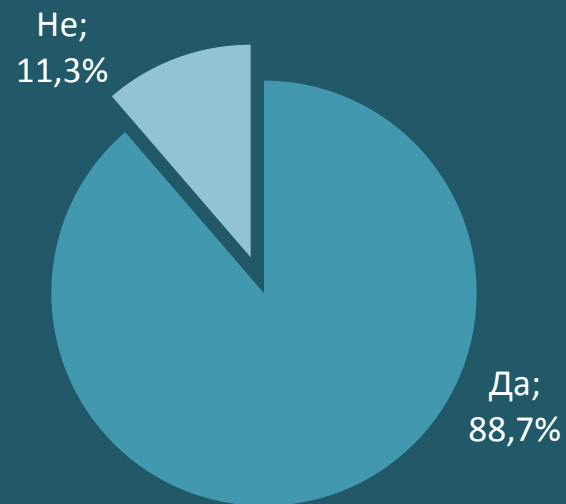
Има ли ресурси общинската администрация да поеме повече отговорност за образователната подкрепа на деца със СОП? (само общините, участвали в анкетата)

Наличие на програми на местно ниво, в които са засегнати въпросите за приобщаване на деца със СОП в общообразователно училище (само общините, участвали в анкетата)

Имате ли информация за общия брой на децата, които са със СОП на територията на общината (само общините, участвали в анкетата)

Прави ли общината оценка на нуждите от образователни услуги за деца със СОП на местно ниво? (само общините, участвали в анкетата)

Успява ли общината да създаде благоприятна среда за образователно приобщаване на деца със СОП? (само общините, участвали в анкетата)

Предоставяне на различни услуги и форми на подкрепа в общините (само общините ,участвали в анкетата)

■ Да ■ Не

Нагласи към приобщаващото образование

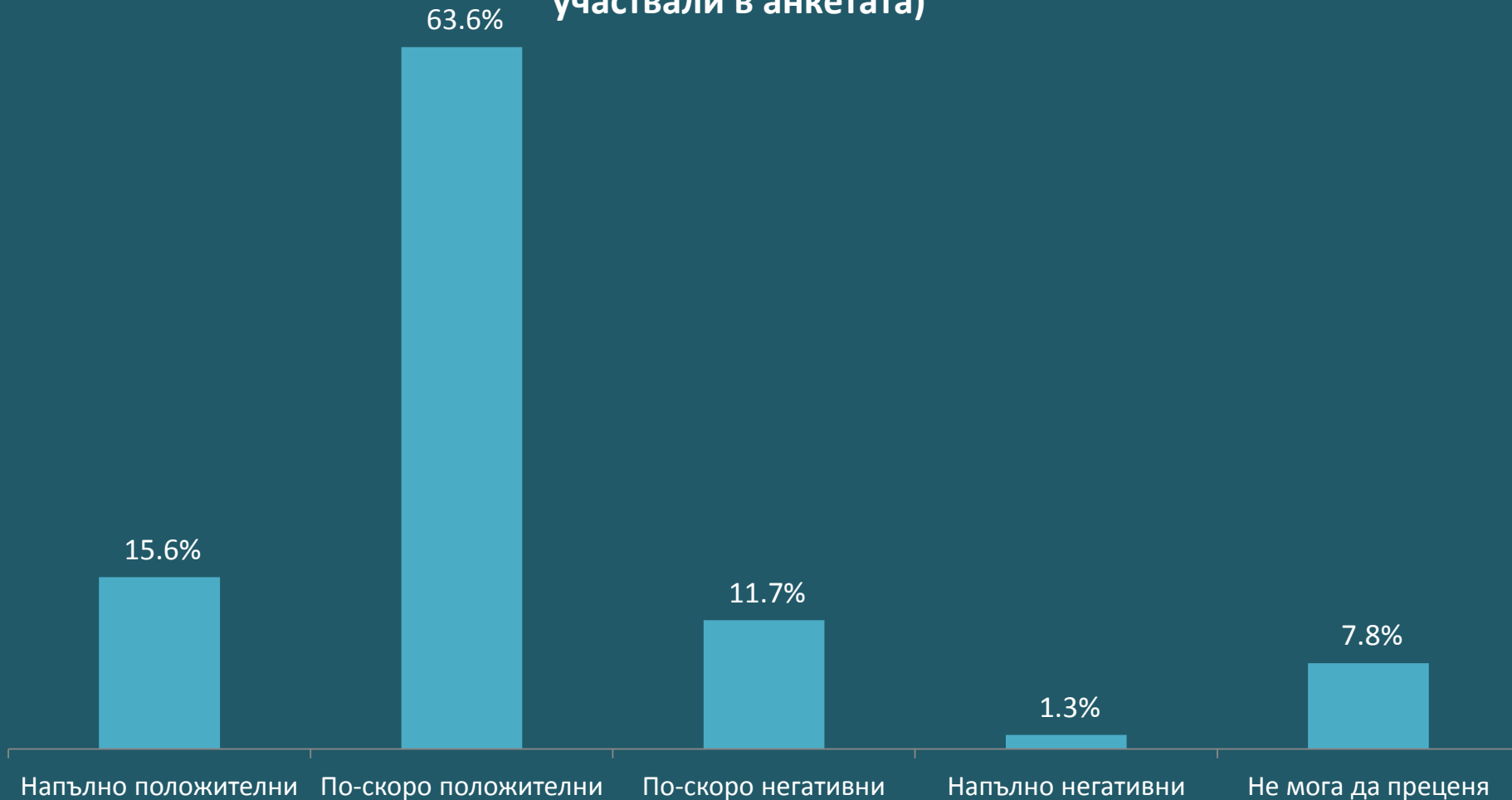

Препоръки

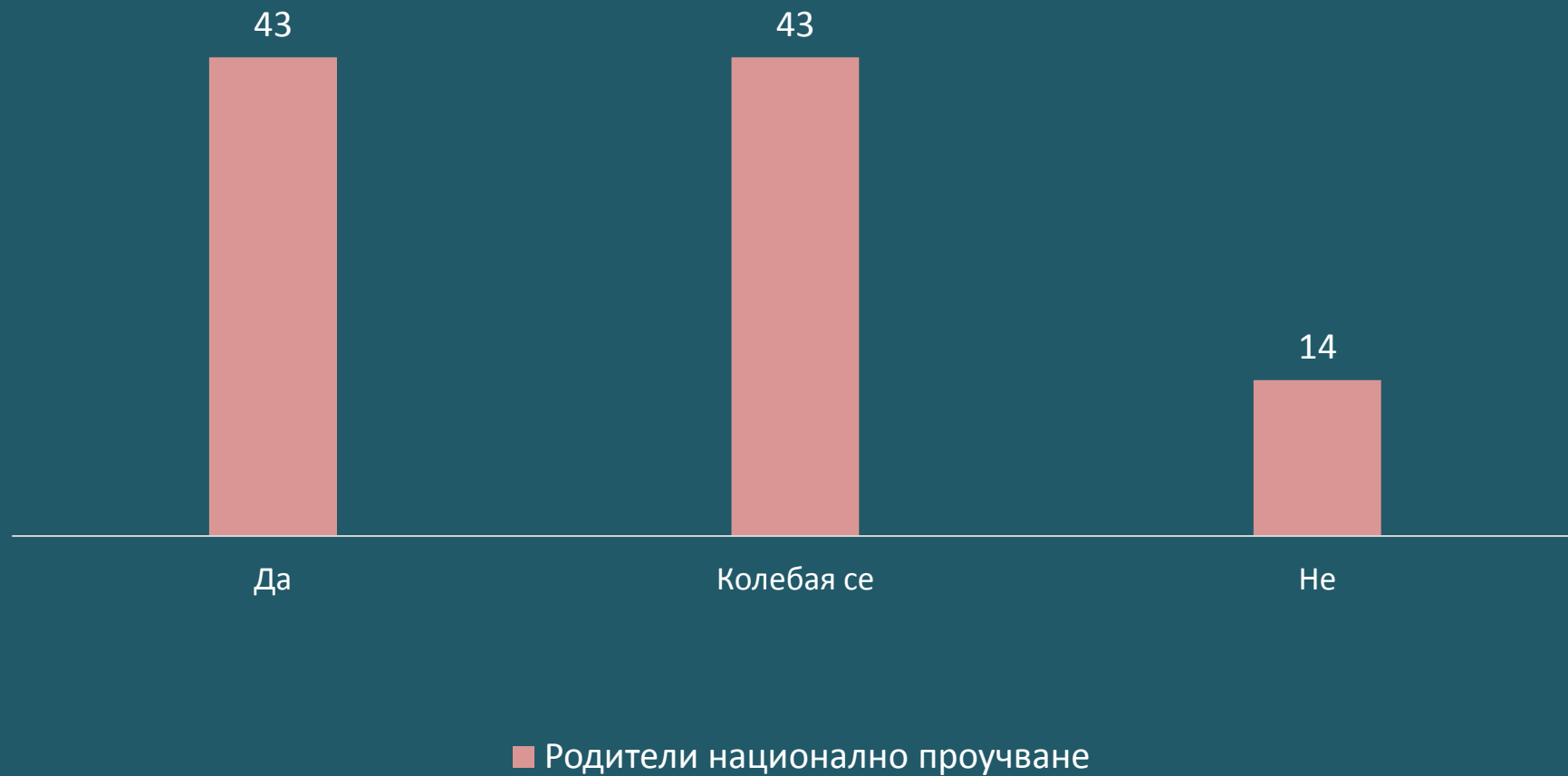
Въпреки, че оценките за отношението към различието са положителни, местната власт, следва ясно да заяви и да показва, че всички деца могат да учат заедно и трябва да бъдат подкрепени. Това са усилия, които работят за промяна на негативните нагласи към различието.

Общинската стратегия за личностно развитие дава добра основа за подобна позиция и е «протегнатата ръка» в подкрепа на училищните политики за подкрепа.

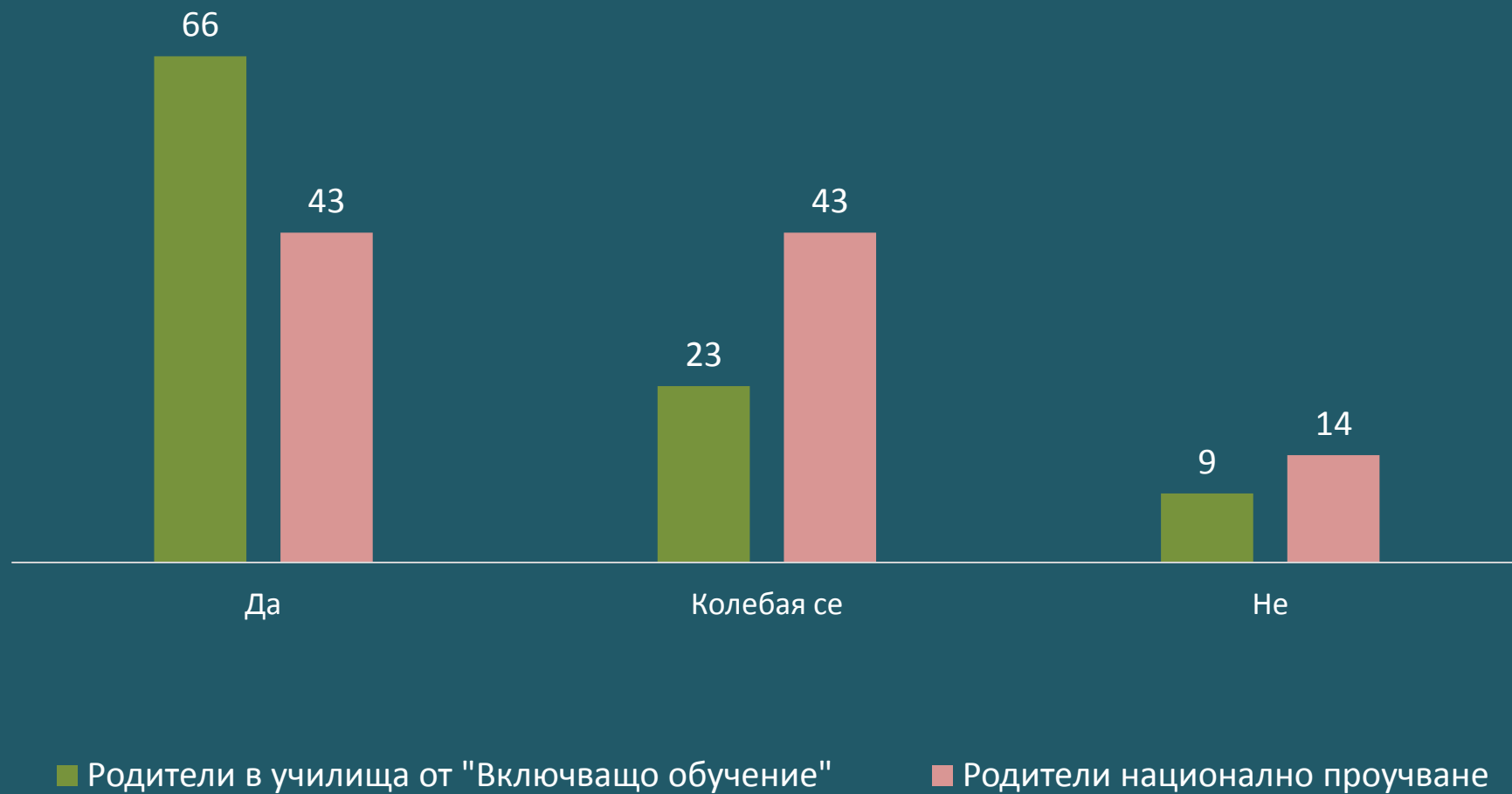
Според Вас, какви са нагласите на хората на територията на общината по отношение на приобщаването на деца със специални образователни потребности в общообразователно училище? (само общините, участвали в анкетата)

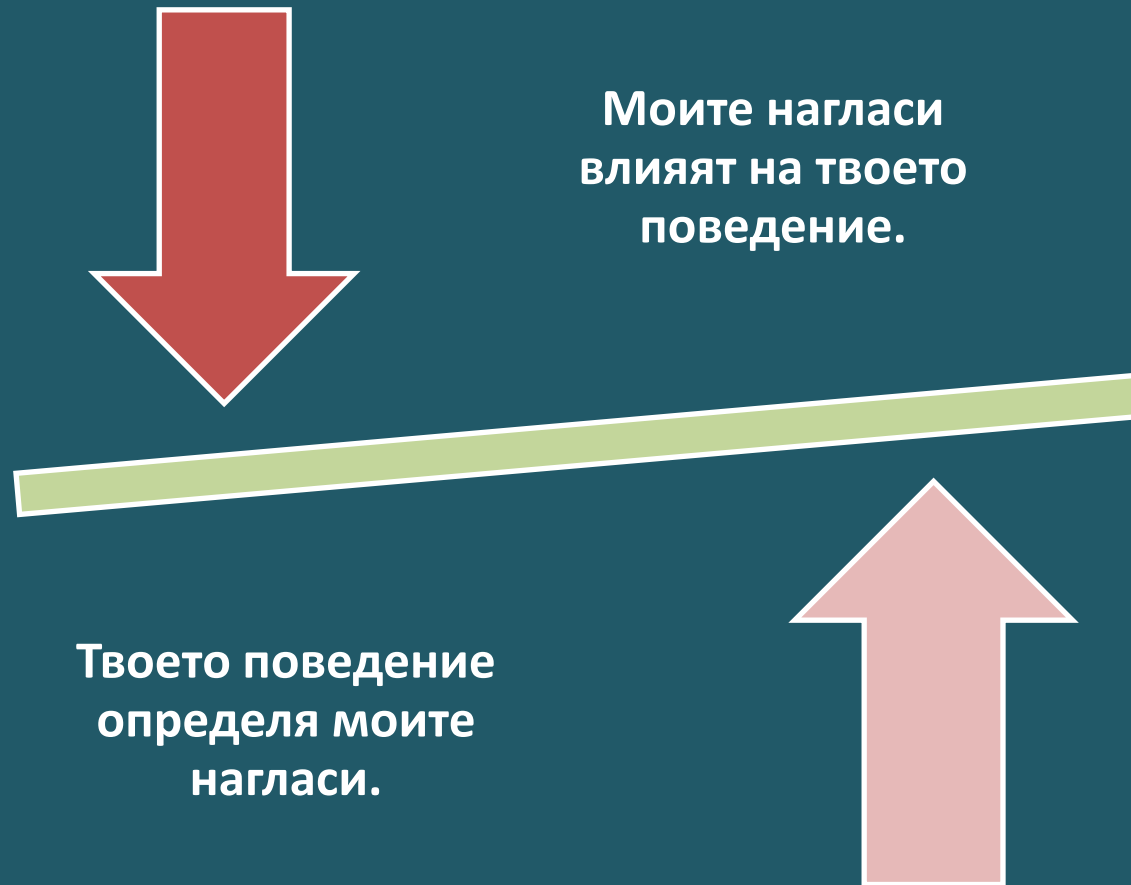
Приемате ли Вашето дете да се обучава заедно с деца със специални образователни потребности? – 2014 г.

Приемате ли Вашето дете да се обучава заедно с деца със специални образователни потребности? – 2014 и 2015 г.

Нагласите на другите

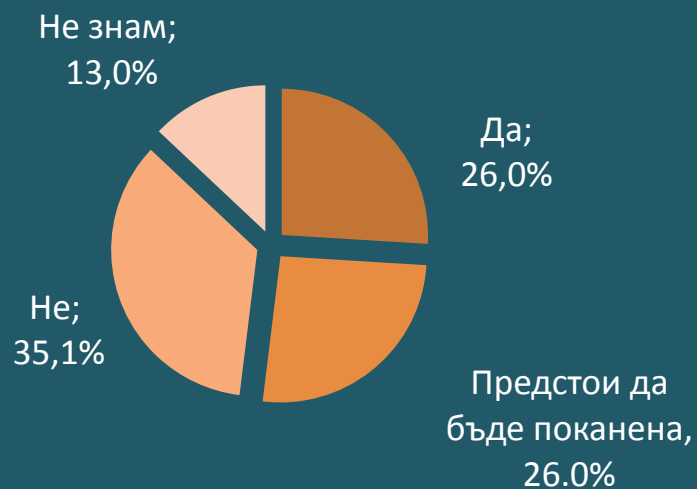
Предизвикателства пред прилагането на ЗПУО - стратегията

Кои ще са най-сериозните предизвикателства при изготвянето на общинска стратегия за подкрепа на личностното развитие? - Средна стойност по скала от 1 до 5, като 1 е малко предизвикателство, а 5 сериозно предизвикателство (само общините, участвали в анкета)

Поканена ли е общината за участие в разработването на областна стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците? (септ./окт. 2016г.) (само общините, участвали в анкетата)

Основни препоръки

Цел на областната стратегия следва да е координацията на ниво услуги за подкрепа на личностното развитие, както между общините, така и между секторите – социален, образователен, здравен. Това е начин за публично “картографиране” на наличните услуги на ниво област.

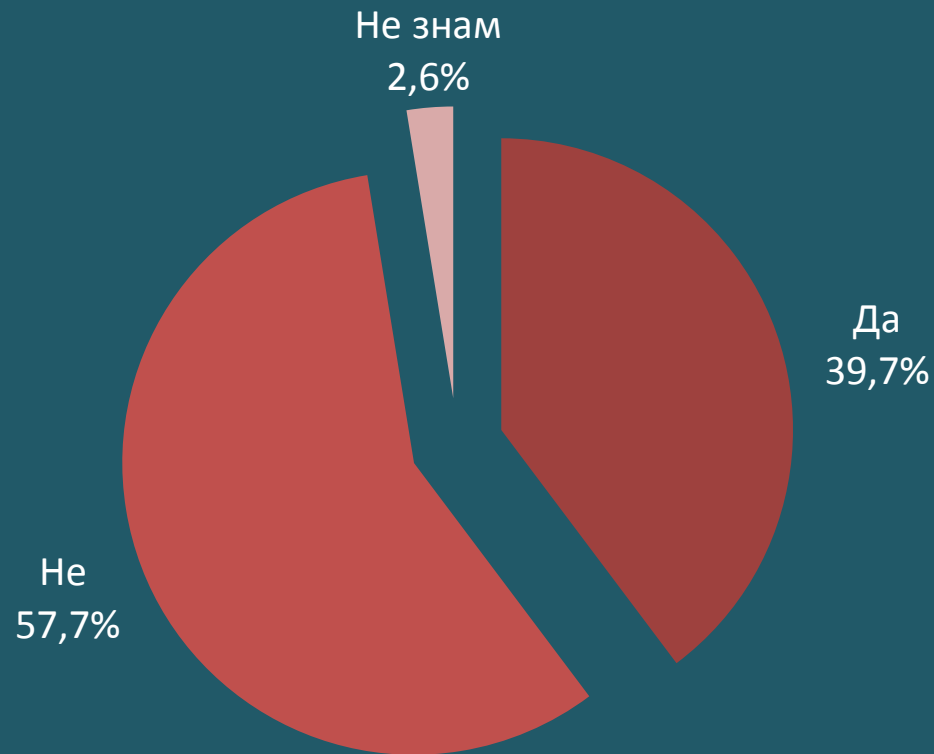
Проучването на местните потребности от подкрепа е важна стъпка към решения и политики базирани на данни. Необходимо е тези данни да се събират по унифицирана методология за всички общини, за да може да се гарантира сравнимост, да са публични, за да обслужват всички институции в системата на образованието, общинските и областните администрации. Това е и гаранция за прозрачност на планиране на услугите.

Основен фокус при изготвянето на стратегията, в частта подкрепа да децата със СОП следва да има премахване на бариерите в средата, а не увреждането на детето; увреждането е само една от характеристиките на участието и ученето.

Предизвикателства пред прилагането на ЗПУО - центрове

Има ли на територията на общината действащ Обединен детски комплекс или Център за работа с деца, който да бъде преобразуван в Център за подкрепа на личностното развитие? (само общините, участвали в анкетата)

Имате ли готовност да създадете във Вашата община изцяло нов център за подкрепа на личностно развитие? (само общините, участвали в анкетата)

Ако планирате преобразуване или създаване на нова институция, какъв тип дейност ще предлага Центърът за подкрепа на личностното развитие?
(всеки верен отговор) (само общините, участвали в анкетата)

Заповядайте тук, за да се запознаете с приобщаващото образование в безплатния
онлайн курс:

[http://priobshti.se/trainings/elektronen-kurs-zapoznavane-s-priobshtavashtoto-
obrazovanie](http://priobshti.se/trainings/elektronen-kurs-zapoznavane-s-priobshtavashtoto-obrazovanie)

И тук, за да видите всички наши изследвания:

<http://priobshti.se/category/izsledvaniya>

Ресурси за приобщаващото образование тук: <http://priobshti.se/>

WWW.PRIOBSHTI.SE

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

За контакти:

Център за приобщаващо образование

Електронна поща:

Лилия Кръстева - l.krasteva@cie-bg.eu

Офис - office@cie-bg.eu

www.cie-bg.eu ; www.priobshti.se

Адрес:

1527 София, бул. Васил Левски 114, ет.1